

Nederlanden.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Dingsdag den 11 Junij.

In deze zitting hebben de beraadslagingen plaats gehad over het voorstel van den heer van Nes, strekkende om aan de Kamer advies aan te bieden, waarbij eerbiediglijk zou worden verzocht de staatsbegroting van uitgaven in even zoo verschillende ontwerpen, als de daarin vervatte hoofdstukken te splitsen. De heer van Nes heeft de beraadslaging geopend met zijn voorstel tegen al de in het verslag der centrale afdeeling opgenomene bedenkingen te wederleggen, en deszelfs noodzakelijkheid trachten aan te toonen, wilde men den ondergang der finantiën van den staat voorkomen. Na de grondwettigheid daarvan, te gelijk met deszelfs doelmatigheid, te hebben uiteen gezet, heeft de gezegde voorsteller de behoefte aan bezuinigingen, de poging om daaraan door eene afzonderlijke behandeling der hoofdstukken te moeten komen, geschetst. Het crediet van den staat zal eenen gewissen val te moeten snellen, indien men niet spoedig daartegen hulpmiddelen aanwende. De vrees dat de regering door eene verwerping van het eene hoofdstuk bemoeijelijkt zou worden, soude nog veel meer bestaan, wanneer de geheele begroting wierd afgestaan. Daartoe zou de kamer eindelijk toch moeten komen, wanneer men ten minste in oktober, aanstaande op den ouden, naar het hem dacht, verkeerden voet voort gegaan had. De huidige toestand onzer landsfinantiën was den buitenlander bekend en daarvoor behoeft de verwerping van het rees niet, plaats te vinden. Ten slotte zeide het geachte lid, dat, wat het tot wezen mogt, hetwelk aan zijn voorstel beschoven was, bij ten minste, en de leden die hem ondersteunden, met een gerust geweten de toekomst kunnen verbeiden, de enige overtuiging hebbende, dat zij voor het nakend gevaar gewaarschuwd hadden, hetwelk men door snel voorbijgaande gebeurtenissen welligt konde ondervinden.

Het voorstel is krachtig ondersteund door de heeren *Luzac, Luyben, Fockema* en *van Dam van Isselt*. Zij hebben de doelmatigheid, grondwettigheid, gepastheid en noodzakelijkheid van het gedane voorstel beweerd; breedvoerig de kamer ontvouwd wat er vroeger bij herhaling, en sinds zoo vele jaren, bij de kamer deswege is voorgevallen. De heilzaamheid der werking van het voorstel werd door allen ingezien.

Op verschillende gronden is het voorstel door de heeren *Donker Curtius, de Bordes, van Reenen, Repelaer* en *Syphens* bestreden. Onthoonde men de nuttigheid van het voorstel en van den daarin geuitten wensch erkenden, vond men het oogenblik ongeschikt om daarop te beraadslagen, vooral daar gedurende de dan nog plaats hebbende onderhandelingen over de buitlandsche aangelegenheden, zulks eenen verkeerden indruk kon te weeg brengen. Andere leden zagen de noodzakelijkheid van het voorstel niet in, vonden het niet raadzaam en wilden daarmede tot de herziening van de grondwet wachten. De heer *Donker Curtius* heeft vooral alle nietwigheden bestreden; hij vreesde, dat zoodanig voorstel eene overhelling naar democratie zou aantoonen, welke tot volgende groote stappen aanleiding zou kunnen geven; hij vond zoodanige verandering in den vorm onnodig en vermeende, dat zulks den gang der regering zou verlammen, hoewel hij hulde deed aan de goede bedoelingen van den voorsteller. De heer *van Dam* beantwoordde voornamelijk den heer *Donker Curtius*; hem kwamen die principes van monarchie geheel vreemd voor; hij kon zich niet onthouden van eene vergelijking en vroeg dus zich zelve af, wat men zeggen zou van eenen scheepskapitein, die bij het zinken van zijn schip weigeren zou om van de pompen gebruik te maken. Hij zeide voorts, dat in Nederland geen onbepaalde monarchie, maar een constitutioneel Koning bestond, en dat het volk, dat door de kamer vertegenwoordigd wordt, dezelfde heilige regten had even als het doorluchtig opperhoofd van den Staat, dat ons regeert; dat men eene duistere toekomst te gemoet kon zien, zoo alle nieuwigheden werden tegengegaan, en dat het maar zeker was, dat het staatsgebouw groote verbeteringen vorderde. Bij de wederlegging van de gemaakte bedenkingen door den heer *van Nes*, ten slotte der discussie, heeft zich dat hij ook bijzonder bij het aangevoerde van den heer *Donker Curtius* opgehouden en onder anderen gezegd, dat men den geest der nationale mistaken zou, wanneer de minste toegewendheid der regering aanleiding tot democratie zou geven. Hoe

de uitkomst van zijn voorstel ook wezen mogt, hoopte hij, dat hij tot voordeel van zijn vaderland mogt strekken, met de overtuiging, dat hij zijn plicht gedaan had.

De discussien gesloten en het voorstel in omvraag gebracht zijnde, hebben zich 21 leden vóór, en 24 daar tegen verklaard, zodat de kamer zich daarmede niet heeft vereenigd. De leden, die daarvoor gestemd hebben zijn de heeren: *op den Hooff, Kniphorst, Schimmelpenninck, van Tuyl van Coelhorst, Luyben, van Nes, Corver Hooft, Warin, Backer, van der Gonden, Sandberg, Dyckmeester, Cats, van Nagell, van Dam, Luzac, Fockema, van Sytzama, Ingenhouz, Gookinga* en *Rengers*. Afwezig waren de heeren *van Alphen, Repelaer, Dodel, van Wickevoort Crommelin, van Swinderen, de la Court, Cuyper, van Randwyck* en *van Asch van Wyk*.

— In de zitting der tweede kamer van woensdag is door de centrale afdeeling rapport uitgebragt op de ontwerpen van wet, houdende wijzigingen en veranderingen in zeven titels van het vierde boek des burgerlijken wetboeks. Besloten dit rapport te doen drukken, ronddeelen en de beraadslagingen over die ontwerpen te bepalen op morgen, ten half één ure.

Daarna werden de discussien over de crediet-geopend. Over deze wet hebben vervolgens het woord gevoerd, de heeren *Frets, Corver Hooft, van Reenen, Quintus, Schimmelpenninck, Fockema, van Hemert, Luyben, de Bordes, de Jonge, van Nes, van Sytzama, Donker Curtius, van der Gonden* en *Cats*.

De wet is daarop met eene meerderheid van 28 tegen 19 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren *Backer, Schimmelpenninck, op den Hooff, Sandberg, Dyckmeester, Luyben, van der Gonden, Gookinga, Cats, van Dam, Lamber, Luzac, van Sytzama, van Reenen, van Nagell, Warin, Rengers, Fockema* en *van Nes*, waarna de zitting, die tot over 4 uren gesluisd heeft, tot morgen ten half één is geschorst.

'S HERTOGENBOSCH, 14 Junij.

Burgemeester en Wethouders dezer stad hebben bekeed gemaakt, dat met toestemming der hoogere autoriteiten, de *St. Jans Markt*, invallende op maandag den 24 dezer maand, de gewoonlijk binnen deze stad zal gehouden worden.

— Gisteren is alhier de 13de verjaardag van *Z. K. H. Willem Frederik Hendrik*, derde zoon van *Z. K. H.* den veldmaarschalk prins van Oranje, op de gebruikelijke wijze gevierd geworden.

— Aanstaande maandag, den 17 dezer, zal in het paleis van justitie alhier, de zitting van het hof van assises voor het 2de kwartaal van dezen jare, onder voorzitterschap van den heere *inr. Daniel Jacob Heeneman*, kamerpresident bij het hoog gerechtshof te 's Gravenhage, worden geopend.

— Op den middag van jl. maandag den 10 dezer is *Z. Exc.* de heer generaal baron *Chassé*, per stoomboot *de Batavier* ter reede van Vlissingen aangekomen. Het geschat der vesting begroette dien dapperen grijsen generaal, en als in een oogenblik waren alle rijks en particuliere gebouwen en schepen met vlaggen en wimpels versierd. Het gelui der klokken en het gejuich der volksmenigte gaven de tegenwoordigheid voor deze stad, van neêrlandsch éérsten generaal, te kennen.

Z. Exc. is niet aan wal geweest en heeft eenige uren na deszelfs aankomst de reis naar Bergen op Zoom voortgezet, waar *Z. Exc.* eenige dagen denkt te vertoeven.

— In den morgen van woensdag den 12 dezer is *Z. Exc.* de generaal baron *Chassé*, vergezeld van den luit.-kolonel *de Boer*, chef van den staf, benevens den kapitein *Brumstede* en den 1sten luit. *de Swarz*, behouden te Bergen op Zoom aangekomen en op de hartelijkste wijze ontvangen. *Z. Exc.* is met de stoomboot *de Batavier* tot op de hoogte van het fort Bath gekomen, en daar overgegaan in de stoomboot *de Moerdyk*, om de reis te vervolgen.

De hevige storm had Zijn Excell. belet op enige andere plaats aan wal te gaan.

— Van onderscheidene kanten verneemt men, dat de ijle wind van eergisteren veel schade heeft aangerigt en vooral de vruchtboomen heeft geteisterd.

Ook in het kamp bij Reijen heeft de storm veel schade aangerigt van, vooral door het verschrikkelijke veld van zand, in

hooge mets onderenden. Gehele volken van strijd bekleet het kamp en dragen het in de blootene, loodsen en tenten doorwaards de velden veel hebben te lijden gehad.

— Men verzekert, dat er aan de verschillende corpsen van het leger onbepaalde verloven zullen gegeven worden, zoodat een aanzienlijk getal onzer strijders hunne familien en betrekkingen, voor korten of langeren tijd, zullen gaan bezoeken.

Duitschland.

FRANKFORT, 19 Juny.

Van de servische grenzen wordt, den 26 mei, het volgende geschreven: „De Bosniers zijn in Servie gevallen, en hebben op de verraderlijkste wijze een aanmerkelijk getal ongewapende landlieden vermoord. Hiermede is het sein tot een formelen oorlog tusschen Bosnie en Servie gegeven, en in deze oorlog roept prins *Milosch* den algemeenen ban te wapen, om zijn land te verdedigen. Men kan bliuen kort bloedige en gewichtige voorvallen te gemoet zien, die zelfs op Europa kunnen terugwerken. De Bosniers gaan namelijk onder den invloed van *Mehmed Ali* te werk, en zijne agenten zijn het, die deze onwetende lieden diets maken, dat zij, bij eene omverwerping der regering te Konstantinopel, groote voordeelen zullen behalen en hun groote voorregten zullen toegestaan worden. Zij gelooven thans, dat het in hun belang is, de Serviers te verzwakken, althans prins *Milosch*, die aan de Porte verkocht blijft, te verdriven.

— De maarschalk *Maison*, die zich als gezant van Frankrijk naar Petersburg begeeft, is alhier aangekomen.

— De stad Reichenbach, bij Leipzig, is door eenen verschrikkelijken brand bijna geheel in de asch gelegd. In minder dan een uur zijn meer dan 100 huizen eene prooi der vlammen geworden; het grootste gedeelte der ingezetenen heeft moeten vlugten zonder iets te kunnen redden. Op het postkantoor zijn de aangekomen brieven verbrand, doch men hoopt de registers gered te hebben.

Volgens nadere berichten omtrent dezen brand, zijn er 530 huizen in de asch gelegd, en niet meer dan 200 huizen staan gebleven, die van de voorstad daaronder begrepen. De bevolking van 5 à 6000 personen is bijna geheel zonder huisvesting. Eene dienstmeid, welke gezegd wordt dien ramp, door het werpen van vuur in eenen hoopberg, veroorzaakt te hebben, is in hechtenis genomen.

— Berigten uit Weenen van den 30 mei melden, dat in Albanie de pest is uitgebroken.

— Het napelsch eskader, dat in overeenstemming met de sardinische vloot naar Tunis vertrokken was, om voor beleediging de beide staten aangedaan, genoegdoening te vorderen, is op den 23 mei ter reede van Napels teruggekeerd.

Het doel dezer zending is volkomen bereikt, daar de Deij aan den kommandeur *Marino Caracciolo* heeft verklaard, dat hij, toen eenige napelsche onderdanen in de maand februarij II. mishandeld werden, en de consul op zijne verzoeken een onbescheiden antwoord ontving, in geene deele het voornemen had het gouvernement te beleedigen, en dat hij onmiddellijk eenen gezant zou zenden om deze verklaring aan den Koning te herhalen. Tusschen het hof van Sardie en Napels moet een verbond zijn gesloten, waarvan het doel is, zich wederkeerig ook voor het vervolg tegen de onregmatige vorderingen of handelingen der afrikaansche roofstaten te waarborgen.

Frankryk.

PARYS, 10 Juny.

Het standbeeld van *Napoléon*, hetwelk op de kolom van de plaats Vendôme moet geplaatst worden, is den 1 junij, onder het bestuur van den heer *Crosnier* gegoten, van brons, voortkomende van de kanonstukken onder het keizerrijk veroverd. De minister van koophandel en openbare werken heeft met onderscheidene amptenaren, deze bewerking bijgewoond. Het standbeeld, hetwelk men aan den heer *Sourre* verschuldigd is, is 11 voeten hoog. *Buonaparte* wordt voorgesteld met zijn gewoon, historisch geworden kostuum, zijn lange wijde overrok, de kleine hoed, enz.

— Van de zeven leden der commissie van de kamer der pairs, benoemd door den heer *Pasquier*, voor het onderzoek van het voorstel betrekkelijk de echtscheiding, zijn er slechts twee, welke dien maatregel behoeven te begünstigen; echter een hanner stemt daarin, alleen toe, wanneer dezelve onder zekere beperkingen wordt daargesteld; de heer *Gautier* is tot rapporteur benoemd en hoewel protestant zijnde, heeft hij zich formeel tegen het voorstel van de kamer der afgevaardigden verklaard.

— Het hof van cassatie heeft dezer dagen beslist dat de pairs van Frankryk door de regtbanken van stedelijke politie, wegens eenige onregmatigheden, kunnen gevonnist worden. Dit arrest is ontstaan door de zaak van den heer *de la Killegentier*, ver-

volgd wegens het niet verlichten van zijne cabrioletten tegen wien de regtbank van politie van Rouen zich incompetent verklaard had.

— De prins *Odeschalchi*, broeder van den kardinaal van dien naam, is tot raadsheer der Oostenrijksche ambassade te Parijs, ter vervanging van den baron *de Bender*, die minister te Frankfurt geworden is, benoemd.

— De secretaris der fransche legatie te Konstantinopel de heer *de Varennes* is alhier aangekomen, dépêches mede brengende, die dadelijk in den raad van ministers zijn overwogen.

Men wil dat het traktaat tusschen de Porte en *Ibrahim*-bassa gesloten, nog eenige moeilijkheden te vereffenen overlaat, en dat de russische gezant zoude verklaard hebben, dat de troepen onder zijn bevel het turksch grondgebied niet zouden ruimen, voor dat de Sultán zulks uitdrukkelijk verlangde. De admiraal *Roussin* zoude daarop verzocht hebben dat men zijne vertogen door eenige aanzienlijke scheepsmagt zoude ondersteunen; in hoeverre zulks geschieden zal is nog onbekend; doch reeds gisteren is de heer *Dutroch*, met dépêches naar Konstantinopel vertrokken.

— De luitenant generaal *d'Oullembourg* is den 27 mei te Nancy overleden.

— De wijding op heilige Drievuldigheidsdag is te Toulonze zeer talrijk geweest; er waren 14 priesters, 6 subdiakens, 23 minores en 58 getonsuurerden; Mgr. de aartsbischop heeft te gelijkertijd de geestelijken van het bisdom van Montauban gewijd; voor dat bisdom waren er 6 priesters, 9 diakenen en 4 subdiakenen.

— De *Moniteur* vermeldt dat het gouvernement door eene telegrafische dépêche het bericht ontvangen heeft dat de hertogin van Berry den 7 dezer des morgens ten acht ure Blaye heeft verlaten, en nog dezelfde dag met de korvet *S. Agathe* naar Palermo zoude onderzeil gaan.

— Mevrouw de hertogin van Berry heeft den eerwaarden heer *Sébatier*, een in het zuiden zeer geacht prediker gekozen, om haar als aalmoezenier op hare reis te vergezellen; mevrouw *Libeschu* is den 1 Junij te Bordeaux met haren vader aangekomen en is dadelijk van daar naar Blaye vertrokken om de hertogin tot Palermo te vergezellen.

— Uit eene nota van den heer *de Blaire*, gewezen staatsraad, in eenige dagbladen geplaatst, zoude blijken, dat de procedure volstrekt onregelmatig is ten opzichte van den heer *Aug. de la Rochejaquelin*. Het arrest van in staat van beschuldiging stelling is niet, zoo als de wet vordert, aan zijne woning bevestigd. Ook de andere formaliteiten, ten aanzien der contumacie voorgeschreven, zijn niet vervuld.

— Men zegt dat er agenten van de geheime politie naar de Vendée zijn gezonden, om de schuilplaats van mevrouw *de la Rochejaquelin* te ontdekken, welke volgens eene telegrafische dépêche in die departementen zoude verborgen zijn.

— Men verzekert dat mevrouw *Aug. de la Rochejaquelin* te Milaan en mevrouw *de Favau* te Florence zijn aangekomen.

— Zeker dagblad meldt, dat het testament van eenen Franschman, die als eenbodige scheepsjonger vertrokken is, en een zoo kolossaal fortuin in de Vereenigde Staten gemaakt heeft, dezer dagen te Parijs is aangekomen. Hij laat onderscheidene millioenen na voor gestichten van weldadigheid, en 5 millioenen aan zijne familie, die zeer talrijk is. Eene vrouw, welke gedurende 45 jaren zijne gouvernante geweest is, heeft 40,000 franken rente van hem ontvangen.

— De bliksem is onlangs op eenen ijeren weg te New-Castle in Engeland gevallen. Het schijnt dat hij eenigen tijd de metalen sporen gevolgd heeft. Een werkmán, die op den kant van den weg arbeide, is gedood en twee reizigers omver geslagen. Het ligchaam van den eersten is schrikkelijk gewond, zijne kleeren waren als het ware kort en klein gemalen; alle knopen waren er af gerukt en de gespen van zijne schoenen verdwenen.

— Te Para, in Brazilië, is een opstand tegen het portugeesch gezag uitgebarsten. Er zijn ongeveer honderd vijftig personen vermoord, vele anderen hebben zich slechts kunnen redden door aan boord van de schepen, welke zich in de haven bevonden, te vlugten.

België.

BRUSSEL, 12 Juny.

De senaat, in dezelfde zitting van den 10, heeft het adres in antwoord op 's Konings aanspraak, hetwelk de daartoe bestemde commissie aan denzelfden aangeboden heeft, aangenomen.

Dit adres luidt als volgt:

„Sire! de Stad Antwerpen, bevrjnd van de gevaren, welke haar bedreigden, heeft hare door de natuur vergunde voordeelen hernomen! De oever der Maas genieten wederom hunne oude werkzaamheid! De inwoonders van Limburg en Luxemburg, welke zich aan onze zaak aangesloten hadden, zijn alsnog leden van het belgische huisgezin!... Dit zijn gelukkige uitwerkseleu,

en volgaarne wanschen wij U. M. gelak met dezelve.

Onze eere en belangen zijn geplaatst onder de Bescherming van eenen Vorst, ons vertrouwen overwaardig, of zal niet te kort gedaan worden aan onze rechten, wanneer een definitief tractaat met Holland zal worden gesloten.

Met gevegen vernemen wij, dat eene gedeeltelijke ontwapening, zonder ons stelsel van verdediging op het spel te zetten, de lasten van den staat zal verminderen, en dat de voor 1833 ingestemde hulpmiddelen meer dan toereikende zullen zijn.

De behoefte van den landbouw, des handels en der nijverheid zijn u bekend, Sire, en reeds heeft U. M. met den besten uitslag zich op dezelve toegelegd.

De goede trouw en rechtschapenheid, welke steeds uwe diplomatie zullen kenschetsen, zullen niet minder dan onze aardrijkskundige ligging, strekken om onze onderhandelingen met de overige volken te begunstigen.

U. M. kondigt ons het ontwerp van eenen grooten communicatie-weg tusschen Antwerpen en de Schelde naar de Maas en den Rijn aan; wij beseffen de uitgestrekte belangrijkheid hiervan, en zullen hetzelfde zorgvuldig onderzoeken, even als alle ontwerpen van wet, welke ons zullen aangehouden worden: wij achten het hoogst noodzakelijk om het land, zonder verder middel, de weldaden van eene goede gewestelijke en gemeentelijke organisatie te doen genieten.

Eene gelukkige toekomst is voor België beschikt; U. M. zal het loon voor Hoogstdezelfs opofferingen en grootmoedige pogingen trekken, het vertrouwen en de liefde der natie zullen u nimmer verlaten; het is ons aangenaam, Sire, u hiervan de verzekering te geven, terwijl wij u op nieuw de hulde van onzen eerbied, van onze dankbaarheid en van onze gehechtheid komen aanbieden.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren, is door den heer Dumortier rapport uitgebraagt over de verkiezing van den heer Behr, waartegen onderscheiden vertoogen bij de vergadering waren ingekomen. De meerderheid der commissie was intusschen van gevoelen dat dezelve geldig moest worden verklaard, en de verdere discussie van dit onderwerp is tot aanstaande donderdag verschoven.

Vervolgens tot de benoeming van het bureau overgaande, heeft de kamer met eene meerderheid van 59 tegen 32 stemmen den heer Roghem tot baren voorzitter verkozen. De heer Fallu, als kandidaat der liberale oppositie, heeft niet meer dan 28 stemmen in zijn voordeel vereenigd. Tot vice-presidenten zijn voorts benoemd de heer Dubus met 65 de heer Coppieters met 45 stemmen; tot secretarissen de heeren Liedts, de Renesse, Delafaille en Quirini.

De *Moniteur* verklaart, dat de *Courrier Belge* zich merklijk vergist heeft en dat de beide gezanten aan de hoven van Weenen en Berlijn zich te fatsoenlijk gedragen, dan dat daarover eenige klachten konden vallen.

De kolonel Paixhans is door den Koning ter vergelding der bewezen diensten, tot officier der Leopoldsorde benoemd, en voorts met eene sierlijke wapenrusting begiftigd.

Uit Antwerpen schrijft men dat de belgische loodsen, die even als voorheen de vaartaigen tot in zee wilden brengen, te Lillo door de hollandsche zeemagt zijn terug gewezen en door andere vervangen.

REDEVOERING, uitgesproken door den heer Mr. J. L. A. LUYBEN, in de zitting van de tweede kamer der staten-generaal van dinsdag den 11 juny jl. betrekkelijk het voorstel van den heer van Nes.

Reeds lang waren wij doordrongen van de noodzakelijkheid, om onze staats-uitgaven, in evenredigheid te brengen met het getal en het vermogen der belasting-schuldigen. — Jaanlijks, zoo lang als ik de eer heb gehad, lid dezer vergadering te zijn, hebben wij allen, op weinige uitzonderingen na, op bezuinigingen aangedrongen, of althans der regering herinnerd, dat een meer nederige gang van zaken in Neerland werd verlangd, om, met terughrenging der voorvaderlijke spaarzaamheid en ingetogenheid, ook de welvaart der voorvaderlijke gouden tijden te zien herleven. Vriuchteloos, tot heden toe, streefden de meesten onzer naar dit doel. In plaats van de herhaaldelijk aangewezen bezwaren te zien tot stand brengen, zagen wij de gewone behoeften dermate toenemen, dat men bij de enorme oproering der bestaande lasten nog nieuwe moest scheppen en in werking brengen; en het gevolg daarvan is, dat nu de eerste stap is gedaan, om uit onzen verderfelijken buitengewonen toestand te geraken, en dus de buitengewone lasten kunnen ophouden, daaraan, even als aan de vermindering der gewone, behoort te worden gewerkt.

Herinnert U. Ed. Mog. heeren! dat alle onze gedane vertoogen tegen het blijven betalen van pensioenen aan menschen, die zulks of in het geheel niet of minder dan men veronderstelde, noodig hadden, in ijlele klanken zijn vergaan. De aandrang op de versletting, vermindering of ineensmelting van hooge ambten en collegien, welke of nutteloos of minder noodzakelijk zijn geworden, waardoor tonnen schats kunnen worden uitgespaard, heeft geen hoegenaamd resultaat gehad. Den maatstaf der belas-

tingen te regelen naar de inkrimping onzer welvaarts-bronnen, was onvallen-wensch. Is daaraan voldaan geworden? Neen, de eenzigste en meest klammende redent van volen Uwer Ed. Mog., hebben het lot van de rimp *Echo* der fabel ondergaan, welke zoo lang klaagde, tot dat zij zelve in teven klank veranderde, waarop bijna niemand meer acht sloeg. Intusschen bleef de natie doorlasten gedrukt, welke zij met geene mogelijkheid langer dragen kon; en daar de regering daaraan geen einde maakt, was het billijk, was het noodzakelijk, was het edel, dat een onzer ambtgenooten beproefde, of het ware doel niet zoude kunnen worden getroffen, door een verzoek uit den boezem der staten-generaal te laten uitgaan, om den Koning te smeeken, dat voortaan de staatsbegroting in zoo vele afzonderlijke wetten wierd voorgedragen, als dezelve hoofdstukken bevat. Met dankbaarheid voor het waardig en hooggeacht medelid, dat dit voorstel deed, heb ik hetzelfde vernomen en ontvangen. Met eene ware erkentelijkheid voor het heil, dat daardoor kan worden gesticht, heb ik het overwogen, en met de overtuiging, dat ik zoo wel aan de regering, als aan de geheele natie, daardoor eenen grooten dienst bewijs, zal ik het aannemen. Ik zal mijne uit te brengen stem kortelijk motiveren.

Ik kan vooreerst niet instemmen met het gevoelen van sommige leden dezer vergadering, in de afdeelingen geuit, dat in de gegeven omstandigheden, en om alteschijn van het afbreken der eensgezindheid tusschen de regering en de staten-generaal te vermijden, de tegenwoordige tijd tot de aanneming van dit voorstel minder geschikt zoude zijn. Ik zie niet, dat het kwajik naar buiten kan werken (want daarop alleen doelt toch de bedenking van de geëerde medeleden), dat dezelfde staten-generaal, die zoo bereidvaardig, en daarin deelende met de edele denkwijze der natie, de noodige fondsen toestonden en de grootste opofferingen, welke men een volk kan opleggen, instemden toen de nood des vaderlands dit vereischte, bij eenige vreemde volken kunnen beschouwd worden, de ondersteuning der regering te verlaten, wanneer zij, gelijk thans, de opofferingen ten minste grootendeels wilden doen ophouden, zoodra de rust schijnt herboren te worden. En al ware de wapenstand niet tusschen beide gekomen, dan zoude uit het onderhavig voorstel niet *roden*, nog niet de gevolgtrekking kunnen worden afgeleid, dat wij, om het zoo maar eens rond weg te noemen, de regering in oogenblikken van gevaar in de steek wilden laten. Erouwens, de antecedenten hebben genoeg bewezen, dat wij in buitengewone tijden buitengewone maatregelen weten te ondersteunen. Niemand kan ons derhalve beschuldigen van onstandvastigheid in ons karakter, en allen, zelfs de *Belgen*, weten, dat, ofschoon wij ons verlaagen zagen verwezenlijken, om namelijk de begroting voortaan *hoofdstuksgewijze* te zien voordragen, er geene verminderingen op de Departementen van *Marine* en *Oorlog* zouden worden gevorderd in tijden, dat onze eer en nationale onafhankelijkheid zouden worden bedreigd. Dit laatste heeft opgehouden het geval te wezen en nu is het onze pligt, om den grondslag te leggen, waarop een nieuw en meer spaarzaam huishouden in onzen staat kan worden opgericht. Zoo wij anders handelden, beantwoordden wij naar mijn oordeel niet aan het vertrouwen, ons door het grootmoedig Nederlandsche volk geschonken. In tijden van gevaar te wapen te stellen en alle geldkisten voor de regering te openen, is het onzagwekkend en verbiedwaardig kenmerk van den edelen *Nederlander*; doch zoodra de staatkundige kalente wederom nadert, of wanneer overmagt allen wederstand nutteloos maakt, en eene beëindiging van de geschillen de overspanning behoort te doen ophouden, herneemt hij gaarne zijne rust, verwisselt de wapenen tegen nijvere werkzaamheden; waardoor hij zijn gezin een eerlijk bestaan verschafft, en wendt zijne blikken op de toekomst, welke het gebiedt spaarzaamheid te beëmen, om de geleden verliezen te herstellen en op nieuw de middelen te vinden, waardoor, bij nieuwe gevaren, de eer van den *Nederlandschen* naam kan worden gehandhaafd.

Ik kan, ten andere, niet ontwarren dat het voorstel zoude strijden tegen de grondwet. Deze geeft in de artikelen 113 en 114 aan de tweede kamer der staten-generaal de magt, om voorstellen te doen, en onderscheidt niet tusschen voorstellen van wet en voorstellen van adderen aard. Het schijnt mij dus niet toe, dat de opmerking van het lid, dat wij alleen voorstellen van wet zouden kunnen doen, eenen hinderpaal aan de aanneming van het onderhavig project in den weg stelt. Intmers ook in het staatsrecht moet het beginsel: *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus* gelden.

Behalve de autoriteit van den grooten staatsman, door den geëerden voorsteller bereids aangevoerd, en welke wij niet zullen ontkennen dat veel beteekent; behalve het stellig gevoelen van dien verdienstelijken en kundigen *Nederlander*, dat de grondwet het voorstel duldt; behalve de opmerking, dat de wethoeken, volgens art. 153 der grondwet, aan de kamer moeten worden aangehouden en deze, ofschoon in dat artikel evenmin, als in de bepalingen, welke de begroting van de staatsinkomsten en uitgaven betreffen, van de afzonderlijke voordragt der titels wordt gesproken, evenwel *titelsgewijze* zijn bediscutueerd, waarin een argument van peritoeit wordt aangetroffen, hetgeen zeer gewichtig is, schijnt het mij toe, dat art. 123 van diezelfde

grondwet den twijfel geheel heeft opgelost. Alsdar wordt vastge-
 steld, dat de eenmaal op de gewone begrooting toegestane uitgaven
 aan geene nadere beraadslagingen kunnen worden onderworpen
 ten zij de Koning in het tienjarig tijdvak te kennen geve, dat
 een gedeelte dier uitgaven veranderd is of geheel opgehouden
 heeft. Deze nadere beraadslaging zoude dan *casu quo* toch wel
 over een of misschien meerdere hoofdstukken behooren te ge-
 schieden; en daaruit volgt bij natuurlijke redenering, dat de
 grondwet ontegensprekelijk zeker duldt, dat ook de eerste voor-
 dragt hoofdstukgewijze vermag gedaan te worden, omdat an-
 derszins in artikel 123 van deze afwijking van den voor de be-
 raadslaging over de begrooting gestelden regel, indien die
 bestond, wel iets bepaalds zoude zijn uitgedrukt. Zoo de bestrij-
 ders van het voorstel uit het beginsel van deszelfs zoogenaamde
ongrondwettigheid dit niet toegeven, dan zullen zij, om *consequent*
 te blijven, echter moeten instemmen, dat, zoo, volgens art. 123
 de begrooting niet *by hoofdstukken* kan worden voorgedragen
 en bediscussieerd, dan ook, in het geval van art. 123, niet
 een of twee hoofdstukken aan eene nadere beraadslaging kunnen
 worden onderworpen, maar de *geheele* begrooting in na-
 dere deliberatie zoude behooren te worden gebracht. Ik ge-
 loof niet, dat dit laatste bij iemand onzer alzo zal worden ge-
 zien. Bij dit alles nog bewijst art. 127 klaar genoeg, dat de
 uitgaven van ieder departement van algemeen bestuur, in eene
 afzonderlijke wet kunnen worden begrepen; en dat artikel be-
 hoeft niet zoo te worden gewrongen, dat de aldaar gebesigde
 woorden slechts zouden strekken, om de volgende afdeeling van
 het artikel, waar de overschrijving van het eene departement
 op het andere, buiten het gemeen overleg der staten generaal
 wordt verboden, te verduidelijken. Neen, Ed. Mog. Heeren!
 die woorden brengen wel degelijk mede, dat, zonder de grond-
 wet te overtreden, de begrooting van de staatsbehoefte in zoo
 vele wetten kan worden voorgedragen, als dezelve hoofdstukken
 bevat. De regt zegt de geachte voorsteller dan ook, dat de
 grondwet kan toelaten wat zij niet vordert. Zij vordert niets an-
 ders, dan *splitting* in *gewoon* en *buitengewoon*; doch daaruit volgt
 alleen, dat men in *gewone tyden*, van de *splitting* niet zoude
 mogen afwijken, maar niet, dat men en het *gewone* en het *bui-
 tengewone*, niet bij onderdeelen zoude mogen voordragen en
 behandelen. Dit laatste is nergens in de grondwet verboden;
 en waarom zouden wij dan, daar het voorstel, volgens de be-
 kentenis der bestrijders zelve, veel nut heeft, zelfs verbod
 gaan scheppen? waarom zouden wij den Koning het middel be-
 nemen, om op de regelmatigste en gemakkelijkste wijze aan
 den algemeenen wensch zijner getrouwe onderdanen, van eene
 doorslaande en doeltreffende bezuiniging in de staats uitgaven
 te zien realiseren, gehoor te geven en te voldoen. Lieten wij
 er niet op Ed. Mog. Heeren! wij beperken door de aanneming
 van het voorstel de koninklijke magt niet. Integendeel, wij ver-
 zoeken Z. M. slechts om een ruimer gebruik te maken van de
 magt, welke de grondwet aan hoogstdezelfen toekent, om de
 behoeften van den staat te beraamen en der wettelijke sanctie,
 aan ons toe te zenden. Deze opmerking zal, hoop ik, de vrees
 doen verdwijnen, als of de voorstanders van het voorstel de
 meening hadden, om den Koning tot iets te verbinden, waar-
 toe de grondwet hoogstdezelfen niet verbindt. Neen, Ed. Mog.
 Heeren! dit kan in niemand onzer opkomen. Het voorstel kan
 en moet alleen strekken, om aan het billijk verlangen der natie
 om alle onze uitgaven in te krimpen, te voldoen. Ditzelfde heb-
 ben velen naar verlangd. Immers, volgens de gedrukte pro-
 cessen-verbaal van de in de afdeelingen plaats gehad hebbende
 beraadslagingen over dit ontwerp, is 't wenschgenit, dat alle de
 hoofdstukken der begrooting eene vermindering behooren te on-
 dgaan; waartuit ik mag afleiden, dat die leden beswaarlijk meer
 eene begrooting zouden aannemen, op welke zij die vermindering
 niet aanvaardden. Indien deze deductie juist is, dan zoude zulke
 niet aanmerkelijk verminderde begrooting wel eens gevaar kun-
 nen lijden van te worden afgestemd; en ware het dan niet on-
 zinnig beter en raadzamer voor de regering, dat slechts *enige*
gedeelten van dezelve niet wierden aangenomen, dan wel het
geheele zamenvestel verworpen? Ik geloof je, en oordeel daarom,
 dat het ook voor de regering van het niterste belang is, dat het
 voorstel worde aangenomen. Ik vrees niet, dat eene *Nederlandsche*
staatsvergadering punten zal verwerpen, welke bij de grond-
 wet zijn geconsacreerd. Ik vrees mede niet, dat zulke vergade-
 ring pogingen zal doen, welke tot *anarchie* kunnen leiden. Neen
 zulke vergadering zal steeds billijke en op de grondwet steunende
 vertegen doen, en dan eischt de billijkheid ook, dat de rege-
 ring daaraan gehoor geve. Ik zal mijne stem voor het voorstel
 uitbrengen.

BEKENDMAKINGEN.

no • Bij **LOUIS A. van MIERT** te 's Bosch,
 is van Beste Kwaliteit in alle maten voor handen en
 wordt tot Civiele prijzen verkocht **WIT** en **GROEN**

**R A A M G L A S, alsmede G L A Z E N D A K-
 P A N N E N.**

21 • **JAN NORBERT COOLEN**, Ven-
 dumeester, te 's Hertogenbosch, zal, op Woensdag
 den 26 Junij 1833 en volgende dagen, des namid-
 dags ten 2 ure, aan het sterfhuys, van wijle Meijst-
 vrouw **C. L. LEMMENS**, op de Vughterdijk
 te 's Hertogenbosch, verkoopen:

Eenen deftigen **INBOEDEL**, bestaande in:
 Zeer fraaie **JUWEELEN**, **GOUD** en **ZIL-
 VER**, supra sijne **DAMAST**, **LINNEN** en
PELLEN, extra fraaie gebloemde en effen **ZIJ-
 DEN** en andere **VROUWE KLEEDEREN**,
 welgevulde **BEDDEN** en **MATRASSEN**, **LE-
 DIKANTEN**, **KABINETTEN**, staande
HOROLOGIE, **STOELEN**, **TAFELS**,
BUREAUX, **PLATEN** achter Glas, sijn **FOR-
 CELEIN**, **GLAS** en **AARDE** **WAS-
 PER** en **TIN**, een staande **WINKEL** en **GE-
 REEDSCHAPPEN**, **SCHALEN** en **BA-
 LANCEN**, eenen **HANDWAGEN** en meer an-
 dere Goederen, daags te voren van des morgens 10 tot 12
 en van 's namiddags 2 tot 5 uren te zien.

22 • De Notarissen **HENDRIK AN-
 TONIJ BIJVOET** en **JOH-
 DE BERGH**, residentie te
 's Hertogenbosch, zullen voor hunne
 principalen in het openbaar verkoopen:

1 **Koop**. Een wel ter Nering staande **HUIS**, waarin sedert
 vele jaren met goed succes de Tappers Affaire en het
 honden van Logement is uitgeoefend en nog uitgeoe-
 fend wordt, genaamd: *de Stad Dordrecht*, gekw. E
 220, V. E. 148, bestaande in ruime **BENEDEN-
 KAMERS**, verscheidene **BOVENKAMERS**
 betimmerd met **KASTEN** en vele **SLEA P-
 PLAATSEN**, **ACHTER-KEUKEN**,
 groote **KELDER**, **ZOLDER**, **POMP-
 PRIVAAT**, **OPEN PLAATS** en verder
 aanhooren, te 's Hertogenbosch in de lange Putstraat.

2 **Koop**. Een **HUIS**, gekw. F. 299, en V. F. 65, met
ERF of **OPEN PLAATS**, **BLEEK-
 VELD** en verder aanhooren, te 's Hertogenbosch in
 de Beurzestraat.

Beide breeder bij gedrukte biljetten omschreven.
 Deze verkoop zal geschieden te 's Hertogenbosch in
 het Stads Koffijhuys, staande aan de Penmarkt, be-
 woonde bij **WILLEM BEGGERS**, op Dingsdag den 25
 Junij 1833, des namiddags ten 2 uren, provisioneel,
 zullende veertien dagen daarna, op Dingsdag den 3
 Julij daaraanvolgende, ter plaats en ure voortbre-
 ven, de finale verkoop, bij kaarsuitbranding plaats
 hebben.

Intusschen nadere informatie te bekomen ten Kantore
 van voornoemde Notarissen, terwijl ten Kantore van
 den Notaris **DE BERGH** de konditien van verkoop
 kunnen worden ingezien.

PRIJZEN DER GRANEN.

's HERTOGENBOSCH, 13 Junij.

Rogge,	} <i>het nederlandsch mud,</i>	} 6-04 à 5-25.
Boekweit,		
Haver,		
Garst,		
Het nederlandsch pond boter,		0-64 à 0-85.
De drie nederlandsche ponden ruggebrood		25 cents.

PRIJS DER BEURSEFFECTEN.

AMSTERDAM, den 12 Junij.

		gedl.
NEDERL. Werkel. Schuld.	2 1/2 pCt.	48 1/16 à 48 3/16
Uitgestelde schuld		1 1/4 à 1 5/16
Kansbiljetten		22 1/8 à 22 5/16
Recepis., geldl. 1830, à 5 pCt.		98 7/8 à 99
Schatk. bilj., groote	6	101 3/4
Vrijwillige Geldleening	6	101 7/8
Nieuwe Idem 1832	5	89
Amortisatie-Syndikaat	4 1/2	82 7/8 à 83 1/16
Dito, dito	3 1/2	69
Handel-Maatschappij	4 1/2	93 3/4
FRANKRIJK. Ins. op het gr. boek	3	80 1/2
RUSLAND Bij Hope en C.	5	99 1/2
Bij dezelfde 1828 en 29	5	
SPANJE Cert. Amsterdam	5	100
dezelfde	3	71 1/2
Geldl. Gort. 1832	3	48